

конференціях, зустрічах с провідними фахівцями та науковцями в галузі засновується на діалозі культур та традицій, тісному співробітництві, рефлексивній взаємодії та ефективній роботі в команді.

Запропоновані шляхи вирішення існуючих проблем адаптації та інтеграції іноземних студентів в освітній простір ХНАДУ сприяють успішному процесу підготовки іноземних студентів, які навчаються за напрямом «Транспортні технології», за рахунок створення продуктивної атмосфери на заняттях, підвищення рівня зацікавленості студентів, а також розкриття їх творчого потенціалу та особистісного зростання як майбутніх фахівців.

Література:

1. Інтернет-джерело: <http://intered.com.ua/>
2. Білик О. М. Іноземні студенти як об'єкт соціалізації в соціокультурному просторі України // Вісник Чернігівського національного педагогічного університету імені Т.Г.Шевченка.– Чернігів. – 2016. – Вип.133. – С. 10 – 14.
3. Чубуков А. В. Интенсивное обучение диалогу и полилогу на русском языке студентов полиэтнический групп филологический факультетов педвузов [Электронный ресурс]: Дис. ... канд. пед. наук : 13.00.02 .-М.: РГБ, 2005.

Толерантність в освіті іноземних студентів у ВНЗ України

Селівєрстова Л.І.

Харківський національний університет імені В.Н.Каразіна

м. Харків, Україна

e-mail: opotac@mail.ru

Україна має понад півстолітній досвід в освіті іноземних громадян. Але за останній час змінився статус нашої держави, світові геополітичні утворення, економіка, ринок праці та інші фактори, які впливають на корегування системи вищої освіти іноземних студентів в Україні. У сучасному світі існують різні сфери контактів людей: еміграція та імміграція, економічні, культурні зв'язки, туризм, військові зіткнення, проживання людей різних національностей на спільній території, освіта і наука. Світові глобалізаційні процеси є потужним чинником, який впливає на функціонування та розвиток національної системи вищої освіти. Однією з найважливіших категорій глобалізаційного світового розвитку є толерантність. Як в Україні, так і за кордоном, особливо в Європейських країнах, толерантність слала нарижним каменем в етнічних,

політичних, економічних, соціальних питаннях. Це широке поняття охоплене різними сферами дослідження, наприклад, толерантність у системі міжетнічних відносин (С. Бондирева); шляхи виховання толерантної особистості в полікультурному суспільстві (О. Грива); толерантність у контексті педагогічної культури викладача ВНЗ (А. Коржуєва, Н. Кудзієва та В. Попкова); толерантність у ракурсі соціальної цінності у молодіжній свідомості (О. Швачко) та ін. У межах цього дослідження розглянемо питання толерантності в освіті іноземних студентів у вищих навчальних закладах України.

Дослідниця Орловська О.В. визначає сутнісні характеристики толерантності: принципи толерантності; суб'єкти толерантності; предмет толерантності; рівні толерантності; типи толерантності; функції толерантності; критерії толерантності; структуру толерантності [1].

Суб'єктами толерантності у ВНЗ є як іноземні студенти, так і викладачі й працівники вишу. Тобто, аналізуючи толерантність, слід розглядати суб'єктно-об'єктні відносини, де суб'єктом є іноземний студент, а об'єктом – викладач, і навпаки: суб'єктом є викладач, а об'єктом – іноземний студент.

Предметом толерантності можуть бути будь-які дії, вподобання, віросповідання тощо, які викликають розбіжність у поглядах іноземних студентів і викладачів чи працівників ВНЗ. Перш за все предметом толерантності можуть ставати зовнішні «подразники» – одяг, поведінка, надання переваги за гендерними або етнічними ознаками. Не менш важливі, хоча на перший погляд не такі помітні, внутрішні «подразники»: віросповідання, політичні вподобання, національність.

Застосовуємо аналізовані принципи толерантності у цьому питанні:

- рівність між студентами різних країн (рівний доступ до навчальних матеріалів);
- виховання взаємної поваги, доброзичливості й терпимого ставлення до студентів і громадян країни інших етнічних, соціальних, культурних, релігійних груп;

- не залучати студентів до будь-якої ідеї на політичному ґрунті;
- виховання рівних гендерних можливостей;
- свобода віросповідання іноземних студентів не повинна впливати на навчальний процес і не створювати міжетнічні конфліктні ситуації;
- руйнування негативних стереотипів.

Дослідники визначають: чим вищий рівень суспільної напруги, тим вища агресивність і нетерпимість людей. Зараз у багатьох країнах, звідки приїжджають іноземні студенти, відбуваються військові конфлікти або не так давно закінчилися. А отже, ці студенти фактично перебували, як мінімум, в інформаційному полі такого конфлікту. На разі їм відомо, що на певній території України теж існує такий конфлікт. Для зменшення суспільної напруги, уникнення агресії чи нетерпимості не слід залучати іноземних студентів в інформаційне поле конфлікту. Безперечно, увага науково-педагогічного складу ВНЗ спрямована на інноваційний розвиток освіти. Слід пам'ятати, що іноземний студент – це молода людина, яка змінила свій звичний соціум. І завданням української вищої освіти в цьому випадку є забезпечення оволодіння комунікативної, професійної компетенцій на тлі соціокультурної компетенції, де розглядаються питання запобігання конфліктних ситуацій у суспільстві, членом якого є іноземний студент. Викладач перший показує тип культури стосунків між людьми, культури ставлення до своєї роботи, культури ставлення до сім'ї, культури стосунків з іншими етнічними представниками.

Толерантність важлива складова в навчанні іноземних студентів у ВНЗ. Виховання толерантності забезпечить нормалізацію психологічної атмосфери у групі, суспільстві (атмосфера довіри, поваги, визнання, підтримки); підвищує соціально-комунікативну активність студентів (готовність до спілкування, співпраці з представниками різних соціальних, етнічних груп); виховує лояльність до вчинків інших людей; регулює офіційні стосунки; дозволяє виявляти і зберігати культуру у творчій діяльності етнічних груп; забезпечує

мирне співіснування, співробітництво людей різних культур, поглядів, віросповідань.

Література:

1. Орловська О. В. Толерантність та її сутнісні характеристики. Режим доступу: http://www.nbu.gov.ua/old_jrn/Soc_Gum/Znpkhist/2012_5/12ioovisx.pdf

Эмотивный компонент в стратегиях обучения общению иностранных студентов на подготовительном факультете

Соколова Г.П., Плотникова Т.А.

Харьковский национальный университет городского хозяйства им. А.Н.Бекетова

г. Харьков, Украина

e-mail: ga_la2003@list.ru; gaika64@gmail.com

Во все времена важную роль в процессе обучения иностранным языкам играло и играет формирование навыков и умений общения. Обучение общению на любом иностранном языке является трудоёмким как для студентов, так и для преподавателей. В современной методологии рядом исследователей (Витенберг Е.В., Иванова М.А., Воителева Т.М., Акишина А.А. и др.) [3;1] отмечается эффективность разноуровневой, адаптивной системы обучения, включающей индивидуально-типологические возможности. В данной системе действуют 2 стандарта: студент *должен* и студент *может*, а центральное место занимают: качества личности, деятельность обучающегося и учение как процесс (а не только как результат).

Введение различных ситуаций общения на бытийные и «личностно-ценные» темы («Моя группа», «Мой друг», «Моя семья», «Город, где я живу и учусь», «Мой родной город») способствует скорейшему ориентированию студентов в повседневной жизни, повышению эмоционального уровня обучения и активизируют лексический запас студентов. С этой же целью ежегодно кафедрой УкрРКИ ХНУГХ им. А.Н.Бекетова проводятся конкурсы сочинений на темы: «Что я запомнил в Украине», «Один день из жизни в Харькове», «Мой идеал», «Моя страна», «Наши домашние питомцы» и др. Лучшие из рассказов, написанных студентами, включаются в сборники текстов по чтению [2]. Данные материалы могут быть использованы студентами как